

Sygn. akt: II AKa 32/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Robert Kirejew (spr.)
Sędziowie	SSA Piotr Pośpiech SSO del. Arkadiusz Cichocki
Protokolant	Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Żywcu Joanny Januszyk

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2019 r. sprawy

W. N. s. M. i F., ur. (...) w B.

oskarżonego z art. 286 §1 kk w zw. z art. 294 §1 kk i inne

na skutek apelacji obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku - Białej z dnia 31 października 2018 roku

sygn. akt III K 18/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

-.

- w opisie czynu z punktu III części wstępnej wyroku, którego popełnienie przypisano oskarżonemu w punkcie 1 zaskarżonego wyroku jako jednego z przestępstw wchodzących w skład ciągu przestępstw, prawidłowo określa nazwę firmy R. Z. jako (...), a wartość nabytej usługi na kwotę 4.418,- złotych;
- w opisie czynu z punktu XVII części wstępnej wyroku, którego popełnienie przypisano oskarżonemu w punkcie 1 zaskarżonego wyroku jako jednego z przestępstw wchodzących w skład ciągu przestępstw, określa wartość nie zapłaconej należności na kwotę 100.000,- złotych;
- w opisie czynu z punktu XXIV części wstępnej wyroku, którego popełnienie przypisano oskarżonemu w punkcie 1 zaskarżonego wyroku jako jednego z przestępstw wchodzących w skład ciągu przestępstw, określa wartość nabytych towarów na kwotę 78.731,03 złotych;
- w opisie czynu z punktu XXXII części wstępnej wyroku, którego popełnienie przypisano oskarżonemu w punkcie 1 zaskarżonego wyroku jako jednego z przestępstw wchodzących w skład ciągu przestępstw, ustala czas popełnienia przestępstwa na okres od września do listopada 2011 roku;

- w opisie czynu z punktu XXXIV części wstępnej wyroku, którego popełnienie przypisano oskarżonemu w punkcie 1 zaskarżonego wyroku jako jednego z przestępstw wchodzących w skład ciągu przestępstw, określa wartość nabytych usług na kwotę 116.850,- złotych;
 - w opisie czynu z punktu XX części wstępnej wyroku wartość nabytych artykułów instalacyjnych określa na 184.700,37 złotych i dodaje czyn opisany w punkcie XX do przestępstw wchodzących w skład ciągu przestępstw z punktu 1 zaskarżonego wyroku;
 - w punkcie 2 zaskarżonego wyroku w miejsce dotychczasowej treści uznaje oskarżonego W. N. za winnego dokonania czynu opisanego w punkcie XI części wstępnej wyroku, przy czym ustala, że oskarżony wprowadził w błąd pokrzywdzonego co do możliwości finansowych przedsiębiorstwa (...) i swojego zamiaru uregulowania płatności za wykonane usługi i dostarczone towary, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 294 § 1 k.k. w brzmieniu jak wyżej wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;
 - w miejsce kary łącznej orzeczonej w punkcie 3 zaskarżonego wyroku na podstawie art. 91 § 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeka wobec W. N. karę łączną 1 (jednego) roku i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności;
2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zwalnia oskarżonego W. N. od uiszczenia kosztów sądowych obciążając wydatkami postępowania odwoławczego Skarb Państwa.

SSO del. Arkadiusz Cichocki SSA Robert Kirejew SSA Piotr Pośpiech

Sygn. akt II AKa 32/19

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej wyrokiem z dnia 31 października 2018 roku, sygn. akt III K 18/15, w punkcie 1 uznał oskarżonego W. N. za winnego dokonania czynów opisanych w punktach I-X, XII-XIX oraz XXI-XXXV części wstępnej wyroku, tj. tego, że:

I. w okresie od października 2009 roku do czerwca 2010 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził D. I., prowadzącego firmę brukarską (...) w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego towary i usługi, za które nie zapłacił części należności w kwocie 31.383,00 zł;

II. w okresie od grudnia 2010 roku do września 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził L. L. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługi:

-.

- wykonywane pod firmą (...) wartość 396,99 zł,
- wykonywane pod firmą (...) wartość 1168,30 zł,
- wykonywane pod firmą (...) s.c. wartości 4053,75 zł,

za które nie zapłacił;

II. w listopadzie 2011 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził R. Z., prowadzącego firmę (...) w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługę wartości 28.836,00 zł;

III. w grudniu 2011 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził T. M., prowadzącego firmę (...) w P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługi wartości 5.002,18 zł, za które nie zapłacił;

IV. w okresie od marca 2012 roku do kwietnia 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził pracowników firmy (...) w K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od nich usługi i materiały wartości 23.381,18 zł, za które nie zapłacił;

V. w okresie od marca do września 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził J. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługi geodezyjne wartości 5.535,00 zł, za które nie zapłacił;

VI. w okresie od marca do października 2012 roku w Ż. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził A. D. prowadzącego sprzedaż artykułów technicznych i budowlanych pod firmą (...) z/s w Ż. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego towary wartości 27.558,91 zł, za które nie zapłacił;

VII. w kwietniu 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził M. K. prowadzącego firmę stolarsko-budowlaną (...) w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługi wartości 7.490,70 zł, za które nie zapłacił;

VIII. w maju 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził M. G. prowadzącą zakład produkcyjno-usługowo-handlowy w M. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niej towary i usługi wartości 18.837,45 zł, za które na skutek usilnych starań pokrzywdzonej zapłacił 11.837,45 zł, a pozostałej należności w kwocie 7.000,00 zł nie uiścił;

IX. w maju 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził G. S. prowadzącego betoniarnię (...) w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego towary i usługi wartości 15.550,00 zł, za które nie zapłacił;

XII. w czerwcu 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził J. W. prowadzącego firmę stolarsko-budowlaną (...) w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługi wartości 4.428,00 zł, przy czym zapłacił 1.428,00 zł, a pozostałej należności w kwocie 3.000,00 zł nie uiścił;

XIII. w okresie od czerwca do listopada 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził I. Ł. prowadzącą firmę instalacji budowlanych (...) w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niej usługi i materiały wartości 95.644,80 zł, za które nie zapłacił;

XIV. w lipcu 2012 roku w Ż. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził K. S. prowadzącego firmę (...) w Ż. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego towary wartości 5.614,95 zł, przy czym nie zapłacił należności w kwocie 2.910,00 zł;

XV. w lipcu 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził B. B. prowadzącego firmę (...) w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługi budowlane i nie zapłacił należności w kwocie 4.000,00 zł;

XVI. w lipcu i sierpniu 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził M. M. (1) i M. M. (2) – wspólników (...) w I. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od nich drewno wartości 46.038,47 zł, za które nie zapłacił;

XVII. w lipcu i sierpniu 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził T. W. (1) prowadzącego firmę budowlano-montażową (...) w C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługi montażowe, przy czym nie zapłacił należności w kwocie 100.601,056 zł;

XVIII. w okresie od lipca do października 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził D. H. prowadzącego firmę (...) w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługi brukarskie wartości 93.800,00 zł, za które nie zapłacił;

XIX. w okresie od lipca do listopada 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził pracowników hurtowni materiałów (...) w J. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od nich towary wartości 86.526,13 zł, za które nie zapłacił;

XXI. w sierpniu 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził J. O. prowadzącego firmę (...) w Ł. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego towary łącznej wartości 12.970,35 zł, za które nie zapłacił;

XXII. w sierpniu 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził A. K. prowadzącego firmę (...) w Z. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego towary wartości 19.615,00 zł, za które nie zapłacił;

XXIII. w sierpniu 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził A. H. i H. H. – wspólników s.j. w B. prowadzących firmę sprzedaży farb do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od nich towary wartości 4.447,65 zł, za które nie zapłacił;

XXIV. w okresie od sierpnia do października 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził pracowników (...) w K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od nich towary wartości 86.526,13 zł, za które nie zapłacił;

XXV. w okresie od sierpnia do grudnia 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził E. Ś. prowadzącego firmę (...) w C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego jego wyroby wartości 52.674,03 zł, za które nie zapłacił;

XXVI. we wrześniu 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził W. H. prowadzącego firmę (...) w Ł. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługę wartości 3.130,00 zł, za którą nie zapłacił;

XXVII. we wrześniu 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził pracowników spółki (...) w J. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od nich materiały budowlane wartości 25.000,00 zł, za które nie zapłacił;

XXVIII. w okresie od września do października 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził E. C. prowadzącą firmę (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań zlecił jej wykonanie usług ślusarskich i montażowych wartości 11.635,80 zł, za które nie zapłacił;

XXIX. w okresie od września do grudnia 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził pracowników (...) z/s w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem tej firmy przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od nich towary i usługi wartości 80.852,82 zł, za które nie zapłacił;

XXX. w okresie od września 2012 roku do stycznia 2013 roku w Ż. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził wspólników (...) z/s w Ż. – A. S. i innych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem tej firmy przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od nich towary wartości 65.902,17 zł, za które nie zapłacił;

XXXI. w okresie od października do grudnia 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził K. K. prowadzącego firmę (...) w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługi montażowe wartości co najmniej 80.000,00 zł, za które nie zapłacił;

XXXII. w listopadzie 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził P. P. prowadzącego firmę (...) w S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługę wartości 26.011,76 zł, tytułem należności zapłacił 10.000,00 zł, a pozostałej części nie uregulował;

XXXIII. w listopadzie 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził Z. J. prowadzącego firmę (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługę wartości 2.509,20 zł, za którą nie zapłacił;

XXXIV. w grudniu 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził T. G. (1) prowadzącego firmę (...) w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego usługi brukarskie wartości 120.000,00 zł, za które nie zapłacił;

XXXV. w okresie 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził pracowników (...) w C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności

dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od nich produkty kopalni, przy czym nie zapłacił części należności w kwocie 3.920 złotych,

przy czym ustalił, że oskarżony działał w ten sposób, iż wprowadzał w błąd pokrzywdzonych co do możliwości finansowych przedsiębiorstwa (...) i swojego zamiaru uregulowania płatności za wykonane usługi bądź dostarczone towary przyjmując, że czyny te stanowią ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W drugim punkcie tego samego wyroku Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej uznał W. N. za winnego dokonania czynów opisanych w punktach XI i XX części wstępnej wyroku, tj. tego, że:

XI. w czerwcu 2012 roku w Ż. i innych miejscowościach działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził B. B. prowadzącego firmę (...) w O. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od niego towary i usługi budowlano-montażowe wartości 227.672,00 zł, za które nie zapłacił;

XX. w okresie od lipca 2012 roku do stycznia 2013 roku w Ż. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził pracowników firmy (...) M. S. i H. Ś. w Ż. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez to, że zatajając okoliczności dotyczące kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...) utrudniające wykonywanie zobowiązań nabył od nich artykuły instalacyjne wartości 231.962,90 zł, za które nie zapłacił,

przy czym ustalił, że oskarżony działał w ten sposób, iż wprowadzał w błąd pokrzywdzonych co do możliwości finansowych przedsiębiorstwa (...) i swojego zamiaru uregulowania płatności za wykonane usługi bądź dostarczone towary oraz przyjął, że czyny te stanowią ciąg przestępstw, z których każde wyczerpuje znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W punkcie 3 opisywanego wyroku Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej na podstawie art. 86 § 1 k.k. i art. 91 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. biorąc za podstawę orzeczone wobec W. N. kary pozbawienia wolności orzekł karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

Ponadto zaskarżonym wyrokiem na podstawie art. 46 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. zobowiązano oskarżonego do naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem opisanym w punkcie:

- II części wstępnej wyroku poprzez zapłatę kwoty 5.619,04 zł na rzecz L. L.;
- VI części wstępnej wyroku poprzez zapłatę kwoty 5.535,00 zł na rzecz J. P.;
- XXVIII części wstępnej wyroku poprzez zapłatę kwoty 11.635,80 zł na rzecz E. C.,

a także na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolniono oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od tego wyroku wywiódł obrońca W. N. zaskarżając orzeczenie w całości i zarzucając:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na przyjęciu, że oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadzając pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez zatajenie okoliczności dotyczących kondycji finansowej jego przedsiębiorstwa (...), w sytuacji gdy żaden z dowodów nie potwierdza, aby w chwili zawierania umów z kontrahentami oskarżony wiedział, że nie uda mu się zapłacić ich należności i w ten sposób chciał wyłudzić od pokrzywdzonych usługi/towary,

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na przyjęciu, że sytuacja finansowa firmy (...) była zła już przed 2012 rokiem i spółka nie regulowała wówczas swoich zobowiązań w sytuacji, gdy z zeznań pokrzywdzonych wynika, że początkowo oskarżony opłacał wystawiane mu faktury, nadto biegła H. G. zeznała na rozprawie, że w 2011 roku sytuacja spółki może nie była dobra, ale z pewnością nie był to kryzys, z którego nie dałoby się wyjść i brak pełnej dokumentacji finansowej firmy uniemożliwia zajęcie jednoznacznego stanowiska co do jej rzeczywistej kondycji w okresie stawianych oskarżonemu zarzutów,
- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na przyjęciu, że oskarżony powinien sobie zdawać sprawę z dokładnych kwot, jakie na podstawie umowy z (...) otrzyma za wybudowanie 3 sklepów (...) w sytuacji, gdy zgodnie z umową jedynym pewnym „potrąceniem” z wystawianych przez R. faktur było 10% tytułem gwarancji za wykonane prace, natomiast oskarżony nie mógł przewidzieć, że dojdzie do opóźnienia w oddaniu obiektów, za co inwestor naliczy karę umowną, ani że dojdzie do obciążenia firmy oskarżonego kosztami naprawy usterek, które oskarżony od początku kwestionował, a które miały służyć wyłącznie obniżeniu należności wobec spółki (...),
- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na przyjęciu, że przyczyną niewywiązania się przez oskarżonego z zobowiązań wobec kontrahentów były wyłącznie zaległości w płatnościach inwestora w sytuacji, gdy właśnie to te opóźnienia w połączeniu z brakiem zapłaty za wykonane prace dodatkowe spowodowały utratę płynności finansowej oskarżonego, który z czasem nie był w stanie regulować rat zaciągniętych kredytów na sfinansowanie inwestycji oraz rozwój firmy, co doprowadziło do ich wypowiedzenia przez banki i ostatecznie złożenia przez oskarżonego wniosku o ogłoszenie upadłości,
- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na przyjęciu, że oskarżony celowo stosował wobec swoich kontrahentów metodę polegającą na zamawianiu towarów/usług za niewielkie kwoty, które regulował, a następnie składał większe zamówienia, których nie miał zamiaru opłacać, w sytuacji, gdy z zeznań pokrzywdzonych wynika, że z większością oskarżony współpracował od dłuższego czasu i wywiązywał się ze swoich wcześniejszych zobowiązań (o różnej wysokości), natomiast „załamanie” przyszło w okresie realizacji budowy sklepów (...), gdy inwestor opóźniał się z zapłatą, o czym oskarżony wspominał wielu pokrzywdzonym zapewniając, że po otrzymaniu pieniędzy od inwestora spłaci swoje należności wobec nich,
- obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 kpk w związku z art. 410 kpk poprzez błędną ocenę dowodów:
- z wyjaśnień oskarżonego poprzez uznanie ich za niewiarygodne w sytuacji, gdy prawidłowo oceniony materiał dowodowy prowadzi do wniosku, że brak w sprawie dowodów wskazujących jednoznacznie na działanie oskarżonego z zamiarem bezpośrednim w celu wyłudzenia od pokrzywdzonych towarów/usług i dlatego nie doszło do przełamania wyjaśnień oskarżonego, w których konsekwentnie nie przyznaje się on do winy,
- opinii ustnej i pisemnej biegłej H. G. poprzez przyjęcie, że przesadzają one o faktycznej niemożliwości wywiązania się z zobowiązań przez firmę oskarżonego w okresie objętym zarzutami w sytuacji, gdy opinia ta została sporządzona w oparciu o niepełny materiał (okoliczność bezsporna), a sama biegła stwierdziła na rozprawie, że kompletność materiału mogłaby doprowadzić do innych wniosków,
- zeznań pokrzywdzonych poprzez uznanie ich za w pełni wiarygodne i potwierdzające zamiar bezpośredni oszustwa u oskarżonego w sytuacji, gdy pokrzywdzeni oceniają zachowanie oskarżonego wyłącznie przez pryzmat własnych, nieuregulowanych do dzisiaj należności, natomiast nie znają całego kontekstu sprawy i warunków, w jakich przyszło działać oskarżonemu w związku z problemami w płatnościach ze strony inwestora, jednocześnie ros pokrzywdzonych wskazywało, że opóźnienia w płatnościach są w branży budowlanej normą ze względu na współzależność od wielu płatników.

Nadto „z ostrożności procesowej” obrońca zarzucił także:

- rażąco niewspółmierność wymierzonych oskarżonemu kar jednostkowych oraz kary łącznej w sytuacji, gdy oskarżony był do czasu niniejszej sprawy osobą niekaraną, o nieposzlakowanej opinii rzetelnego przedsiębiorcy (został nawet wyróżniony ogólnopolską nagrodą), jego działania obliczone były wyłącznie na ocalenie firmy i wykonanie zleconych inwestycji, nadto oskarżony jest osobą bardzo schorowaną, wielokrotnie hospitalizowaną, dla której pozbawienie wolności byłoby karą zbyt dolegliwą.

Mając na względzie podniesione zarzuty obrońca W. N. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, a z ostrożności procesowej – o wymierzenie oskarżonemu łagodniejszej kary, w szczególności kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zarzuty podniesione w apelacji obrońcy oskarżonego nie okazały się trafne, jednakże zainicjowana wniesieniem tego środka odwoławczego kontrola instancyjna doprowadziła do stwierdzenia licznych niedokładności w orzeczeniu sądu I instancji, wobec czego konieczne było dokonanie szeregu korekt zaskarżonego wyroku w kierunku korzystnym dla oskarżonego.

Sąd odwoławczy nie stwierdził, aby w ustaleniach faktycznych sądu I instancji wystąpiły błędy wskazywane w apelacji.

W szczególności Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej nie dopuścił się błędu w ustaleniach dotyczących strony podmiotowej występów przypisanych oskarżonemu W. N., wchodzących w skład ciągów przestępstw ujętych w zaskarżonym wyroku. Trafnie sąd meriti przyjął, że W. N. w odniesieniu do każdego z pokrzywdzonych podmiotów występujących w tej sprawie działał z zamiarem bezpośrednim, ukierunkowanym na osiągnięcie korzyści majątkowej przez prowadzoną przez siebie spółkę z o.o. (...), której był również udziałowcem. Zamiar ten obejmował wprowadzenie pokrzywdzonych w błąd co do możliwości finansowych spółki (...) oraz swoich zamierzeń w zakresie pełnego wywiązania się z zobowiązań finansowych zaciąganych wobec pokrzywdzonych, co doprowadziło ich do niekorzystnych rozporządzeń mieniem poprzez sprzedaż towarów lub wykonanie usług na rzecz spółki (...), w ramach prowadzonych przez nią prac budowlanych. Zapłata za towary i świadczenie usług miała nastąpić zgodnie z uzgodnionymi przez oskarżonego z kontrahentami odroczone terminami płatności, jednakże przysługujące pokrzywdzonym należności nie zostały finalnie uregulowane.

Ustaień obejmujących stronę podmiotową czynów zarzucanych oskarżonemu, odnoszących się wszakże do stosunku psychicznego sprawcy do tych czynów, czyli do przeżyć wewnętrznych dotyczących sfer jego wiedzy i woli, nie można opierać jedynie na wyjaśnieniach samego oskarżonego relacjonującego, jaki przyświecał mu zamiar, na czym koncentruje się apelujący. Konieczne jest w tym zakresie uwzględnianie również dowodów o charakterze bardziej obiektywnym, w tym w szczególności świadczących o tym, jaką sprawca posiadał wiedzę o okolicznościach istotnych dla podejmowanych działań, a także niezbędne jest wnioskowanie o rzeczywistych zamiarach sprawcy na podstawie przejawów jego zachowania, w tym również uzewnętrzniionych w czasie po wystąpieniu rozpatrywanego zdarzenia. Uwzględniając wszystkie zasygnalizowane wyżej aspekty, ustalenia sądu meriti co do zamiaru W. N. jawią się jako w pełni prawidłowe.

Dla oceny, czy sąd I instancji zasadnie stwierdził, że W. N. świadomie i celowo wprowadzał w błąd pokrzywdzonych co do rzeczywistych możliwości finansowych prowadzonej przez siebie firmy (...), należy w pierwszym rzędzie odnieść się do prawdziwości stwierdzenia, że sytuacja finansowa spółki (...) w czasie przypisanych czynów była rzeczywiście niekorzystna, jak przyjął to sąd meriti, a co zakwestionowane zostało jako ustalenie błędne w drugim z zarzutów podniesionych w apelacji. Sąd odwoławczy stwierdził, że obrońca w tym zakresie nie miał racji. Jak wynikało z uwzględnianych przez sąd meriti zeznań byłej głównej księgowej spółki (...) – M. W. (k. 1953-1954), kłopoty finansowe tej firmy zaczęły się już przed 2012 rokiem i ujawniły się od momentu, gdy w 2011 roku (...) realizowanych przez (...) prac budowlanych – obciążył spółkę oskarżonego karą umowną nie płacąc pełnej przewidywanej przez (...) należności. W rachunku zysków i strat spółki z o.o. (...) za 2011 rok wykazano stratę w wysokości ok. 280.000

złotych. Z pisemnej opinii biegłej H. G. (k. 2140-2230), podtrzymywanej przez opiniującą do końca postępowania przed sądem I instancji, wynikało, że w istocie w latach 2009-2011 wpływy z należności spółki nie wystarczały na pokrycie jej zobowiązań, a wyniki finansowe tego podmiotu za lata 2010 i 2011 i tak zawyżano, gdyż w 2010 roku wliczono po stronie zysków jednorazowo dotację na uruchomienie linii do produkcji palet, natomiast w 2011 roku nie ujawniono w dokumentach obrachunkowych spółki kary nałożonej przez (...) za nieterminowość wykonanych prac w wysokości prawie 1,3 miliona złotych. Zaznaczyć również trzeba, że jak wynikało z dokumentów komorniczych (k. 158), pierwszy wniosek egzekucyjny przeciwko spółce (...) trafił do komornika 9 czerwca 2011 r. i oparty był na tytule wykonawczym w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej wydanym w dniu 10 stycznia 2011 roku, co oznacza, że (...) już przed 2011 rokiem musiał nie regulować swojego wymagalnego zobowiązania. Dodać do tego należy niezbyt korzystne warunki umowne, na jakich W. N. zobowiązywał się wobec inwestorów na wykonywanie prac budowlanych przez spółkę (...) w latach 2011-2012, kontynuowanych jeszcze na początku roku 2013. Dotyczyło to już wykonawstwa ścieżki rowerowej na podstawie przetargu ogłoszonego przez Urząd Gminy w J., w ramach którego oskarżony złożył ofertę wykonawstwa za cenę znacznie zaniżoną w stosunku do orientacyjnych kosztów tej inwestycji szacunkowo zakładanych przez inwestora (zeznania świadków powołanych przez sąd meriti na stronie 3 pisemnego uzasadnienia wyroku), co doprowadziło do niemożności uregulowania zobowiązań wobec podwykonawcy – pokrzywdzonego D. I.. Podobnie rzecz miała się z pracami budowlanymi wykonywanymi na rzecz inwestora TBS O., co skutkowało naliczeniem wspomnianej już wysokiej kary umownej za nieterminową realizację prac. Również poddane szczegółowej i trafnej analizie przez Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej warunki umów z (...) na wybudowanie trzech pawilonów handlowych (...)w 2012 roku zawierały bardzo restrykcyjne dla spółki (...) jako generalnego wykonawcy warunki dotyczące kar umownych za nieterminowość robót oraz usunięcie ewentualnych usterek w wykonanych pracach, przy nieznacznym zakładanym zysku, co prowadziło zgodnie z powołaną wyżej pisemną opinią biegłej H. G. do sytuacji, że gdyby nawet uwzględnić tylko kwoty zatrzymane przez inwestora, zgodnie z postanowieniami umów, jako zabezpieczenie mogących się pojawić w przyszłości usterek, nie licząc kar umownych i kosztów usunięcia wadliwości stwierdzonych, to i tak spółce (...) brakłoby około 400.000 złotych na pokrycie wszystkich zobowiązań związanych z tymi budowlami, w tym należności w stosunku do podwykonawców, usługodawców i dostawców towarów, jakimi była większość występujących w tej sprawie podmiotów pokrzywdzonych.

Jako kolejną istotną okoliczność w tym zakresie należy wskazać fakt, że zgodnie z prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej z dnia 15 września 2014 r., sygn. akt IX K 398/14, m.in. warunkowo umarzającym postępowanie karne wobec W. N. o popełnienie występku z art. 586 k.s.h., oskarżony powinien zgłosić wniosek o upadłość spółki z o.o. (...) najpóźniej w dniu 9 września 2012 r. (akta sprawy o sygn. IX K 398/14 S.R. w Bielsku-Białej dołączone do akt niniejszej sprawy). Z kolei z zeznań pracowników spółki (...), w tym zwłaszcza świadka księgowej M. W., wynikało, że oskarżony decydował o wszystkich istotnych sprawach firmy (...), w tym o zaciąganiu zobowiązań i realizowaniu płatności, a przy tym posiadał on pełną orientację w sytuacji finansowej spółki. Iluzoryczne natomiast okazały się wskazywane w wyjaśnieniach oskarżonego ewentualne zabezpieczenia należności wierzycieli spółki (...) na majątku spółki, gdyż jak się okazało, nieruchomości spółki obciążone były hipotekami na rzecz banków finansujących działalność spółki do tego stopnia, że nierealne było uzyskanie z nich jakiegokolwiek zaspokojenia przez wierzycieli niehipotecznych R., zaś majątek ruchomy spółki w znacznej części przekazany został na rzecz innego podmiotu.

Wszystko to uprawniało do przyjęcia przez sąd I instancji, że w dacie rozpatrywanych czynów sytuacja finansowa spółki z o.o. (...) kierowanej przez oskarżonego była na tyle zła, że zagrożone było realizowanie przez nią zobowiązań zaciąganych wobec występujących w tej sprawie pokrzywdzonych. Oskarżony posiadał w tym zakresie pełną wiedzę, a nieinformowanie o tym pokrzywdzonych podmiotów przy zaciąganiu wobec nich zobowiązań, a wręcz przeciwnie – zapewnianie ich o zapewnionej realizacji przysługujących im płatności, świadczyło o niedopuszczalnym przeczuciu na nich przez oskarżonego ryzyka gospodarczego związanego z realizowanymi, wątpliwymi co do swej zyskowości, przedsięwzięciami gospodarczymi podejmowanymi przez spółkę (...) w latach 2011-2013. Tym samym uprawnione było przyjęcie przez sąd meriti, że W. N. świadomie, z zamiarem bezpośrednim wprowadzał w błąd pokrzywdzonych co do możliwości (...) spółki (...) doprowadzając ich w ten sposób do niekorzystnych rozporządzeń mieniem w postaci wydawanych spółce (...) towarów oraz świadczonych na jej rzecz usług.

O wprowadzaniu pokrzywdzonych w błąd odnośnie do zamiaru uregulowania objętych niniejszym postępowaniem płatności, tj. de facto o istnieniu u oskarżonego zamiaru niewywiązania się z tych płatności przy wystąpieniu wywołanej z udziałem samego oskarżonego niekorzystnej sytuacji finansowej spółki (...), świadczyły dobitnie zachowania W. N. prezentowane po upływie umownych terminów zapłaty należności względem pokrzywdzonych. Ze zgodnych relacji świadków pokrzywdzonych wynikało, że oskarżony początkowo zapewniał ich o realizacji płatności, gdy tylko spółka (...) uzyska zapłatę od inwestora, w sytuacji, gdy wszystkie płatności, należne w świetle umów i zaistniałych okoliczności faktycznych, zostały przez inwestorów uiszczone. Później stopniowo kontakt pokrzywdzonych z oskarżonym stawał się utrudniony, a następnie niemożliwy, przy czym płatności nie nastąpiły, a inicjowane przez większość pokrzywdzonych postępowania sądowe i egzekucyjne okazały się całkowicie bezskuteczne. Znamienne jest przy tym okoliczność, potwierdzona prawomocnym już wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej z dnia 6 lipca 2018 r., sygn. akt IX K 758/17 (k. 2753-2754), że w okresie od lutego do kwietnia 2013 r. celem udaremnienia zaspokojenia wierzycieli spółki(...) W. N. doprowadził do wyzbycia się przez tę spółkę ruchomości stanowiących składniki jej majątku. Przy uwzględnieniu wszystkich przedstawionych okoliczności nie można zasadnie twierdzić, że oskarżony nie miał bezpośredniego zamiaru, ukierunkowanego na osiągnięcie korzyści majątkowej przez spółkę (...), dokonania przypisanych mu przez sąd I instancji w zaskarżonym wyroku występków na szkodę pokrzywdzonych. Dlatego pierwsze dwa z zarzutów odwoławczych podniesionych w apelacji należało uznać za niezasadne.

Z podobnych do przedstawionych względów nie można było uwzględnić trzeciego z zarzutów błędów w ustaleniach faktycznych, sformułowanego w środku odwoławczym. Jak już wskazano, sąd I instancji wykazał, że oskarżony podpisując się jako prezes zarządu spółki z o.o.(...) na umowach z (...), których przedmiotem było wybudowanie trzech pawilonów handlowych dla sieci (...), musiał liczyć się z koniecznością pokrycia kar umownych za ewentualne opóźnienia w wykonaniu robót budowlanych, czy wystąpieniem potrąceń za ewentualnie występujące wadliwości w wykonanych pracach. Jako doświadczony przedsiębiorca budowlany winien liczyć się z zaistnieniem sytuacji powodujących te niekorzystne dla spółki (...) obciążenia finansowe i przewidywać źródła ich ewentualnego sfinansowania, zamiast de facto obciążać nimi swoich kontrahentów – pokrzywdzonych. O tym, że w realiach faktycznych tej sprawy W. N. wręcz musiał przewidywać wystąpienie kar za opóźnienia w realizacji umów z inwestorem, świadczą relacje przedstawiane przez niektórych świadków uczestniczących w pracach budowlanych. I tak np. J. P. zeznał (k. 832), że atmosfera na budowie (...) w I. od początku nie była dobra – rozpoczęcie robót opóźniło się o prawie 2 miesiące i konieczna była także zmiana osoby pełniącej funkcję kierownika budowy. Gdy zestawić z tym przywołaną już tezę z opinii biegłej H. G., że nawet przy najbardziej korzystnym dla firmy oskarżonego rozwoju sytuacji na budowach, uzyskane od inwestorów środki nie okazałyby się wystarczające na pokrycie wszystkich zobowiązań (...), to nie można ustaleń sądu I instancji odnoszących się do odpowiedzialności oskarżonego za zobowiązania spółki (...) związane z pracami wykonywanymi w latach 2011-2013 uznać za błędne.

Przedstawione okoliczności przemawiają również za bezzasadnością kolejnego podniesionego w apelacji zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych sądu I instancji, który nie został nadto sformułowany w przejrzysty sposób, gdyż sąd I instancji w istocie nie poczynił ustaleń, że jedyną przyczyną niewywiązania się przez oskarżonego z zobowiązań wobec kontrahentów były wyłącznie zaległości w płatnościach ze strony inwestora, słusznie wskazując na zawinienie oskarżonego w tym zakresie.

Nie wystąpił także ostatni z zarzucanych w apelacji błędów w ustaleniach sądu I instancji, ponieważ z zeznań wielu spośród pokrzywdzonych wynikało, że firma (...) kierowana przez oskarżonego na początku współpracy z danym podmiotem regulowała, choćby w części, swe niewielkie jeszcze zobowiązania zachęcając do dalszej współpracy, po czym płatności większych należności nie były realizowane. Wskazywał na to m.in. świadek E. Ś. (k. 1954) podkreślając, że gdyby nie opłacenie początkowo małej faktury na kwotę ok. 10.000 złotych, nie dokonałby następnie dostawy dla (...) towarów o wartości około 50 tysięcy złotych.

Sąd odwoławczy uznał zatem, że rozpoznający tę sprawę w I instancji Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej nie dopuścił się błędów w ustaleniach faktycznych podniesionych w apelacji obrońcy oskarżonego.

Nie doszło również do obrazy przepisów postępowania regulujących ocenę dowodów przeprowadzaną przez sąd I instancji.

Sąd meriti zasadnie nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego W. N.. Po dokonaniu ich szczegółowej analizy, którą przedstawił w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia, sąd I instancji trafnie ocenił, że wyjaśnienia oskarżonego w świetle całego pozostałego materiału dowodowego, tj. zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów, w tym umów z inwestorami, zeznań świadków oraz opinii biegłej H. G., brzmiały niewiarygodnie. Zaprezentowana, niepomyślna dla oskarżonego, ocena wiarygodności jego wyjaśnień pozostawała w zgodzie z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem doświadczenia życiowego, a także uwzględniała wszystkie dowody ujawnione przez sąd na rozprawie, wobec czego zasługiwała na pełną aprobatę.

Niezasadne były zastrzeżenia formułowane w apelacji obrońcy co do poczynienia ustaleń przez sąd meriti na podstawie pisemnych i ustnych opinii (...). W swych opiniach biegła wskazywała, na jakich dokumentach oparła swe wywody i wnioski, uwzględniając okoliczność zgłoszenia przez spółkę (...) kradzieży części jej dokumentacji księgowej za 2012 rok. Mimo tego utrudnienia biegła w oparciu o pozostałe posiadane dane i informacje, potrafiła przedstawić stanowcze, rzetelnie umotywowane rozważania i wnioski, które nie nasuwały wątpliwości co do swej fachowości oraz rzetelności. Z tego względu podniesiony w tym zakresie zarzut odwoławczy nie został uwzględniony.

Podobnie nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut dotyczący niewłaściwej oceny dowodów z zeznań świadków pokrzywdzonych. Relacje pokrzywdzonych były wzajemnie zgodne, spójne z dowodami z dokumentów włączonych do akt sprawy i brak było rzeczywistych powodów do kwestionowania ich wiarygodności. Sam fakt, że siłą rzeczy pokrzywdzeni nie wypowiedzieli się w tonie przychylnym oskarżonemu, w sytuacji, gdy przedstawiane przez nich fakty znajdowały potwierdzenie w pozostałych miarodajnych elementach materiału dowodowego, nie może prowadzić do skutecznej dyskredytacji depozycji tych świadków, czego też słusznie nie uczynił sąd I instancji.

Sąd Okręgowy opierając się na opisach czynów sporządzonych przez prokuratora nie ustrzegł się jednak popełnienia w nich szeregu drobnych błędów, które musiały zostać skorygowane przez sąd odwoławczy w przypadkach, gdy nieścisłości były niekorzystne dla oskarżonego – a to z uwagi na kierunek wniesionej apelacji.

Przede wszystkim dostrzeżenia wymaga fakt, że bez wystarczających podstaw przyjęto w wyroku w ślad za aktem oskarżenia, że przedmiotem czynu ujętego w punkcie XX części wstępnej wyroku była kwota 231.962,90 złotych. Jak zauważył to sam sąd meriti w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia, W. N. w okresie od lipca do listopada 2012 r. dokonał zakupu materiałów instalacyjnych od spółki cywilnej (...) i nie dokonał zapłaty za nie w kwocie 184.700,37 złotych. Taka kwota figuruje w piśmie pokrzywdzonego podmiotu z 17 marca 2013 r. (k. 14) oraz na wierzytelność w takiej kwocie wskazywał w swoich zeznaniach z postępowania przygotowawczego reprezentujący pokrzywdzonych świadek Ł. Ś. (k. 87-88). Wyższa kwota – przyjęta w zarzucie i w wyroku - widniała w wydanym na wniosek pokrzywdzonych sądowym nakazie zapłaty i obejmowała także 6.517 zł kosztów procesu, które z pewnością nie były składnikiem przestępstwa przypisanego oskarżonemu oraz należność w kwocie 47.262,51 zł, co do której pokrzywdzeni i Ł. Ś. nie wnosili roszczeń w niniejszym postępowaniu. Sąd odwoławczy dokonał więc, zgodnie z wyraźnym brzmieniem ustaleń faktycznych sądu I instancji przedstawionych w pisemnym uzasadnieniu wyroku (str. 12 uzasadnienia), zmiany zaskarżonego wyroku poprzez określenie wartości nabytych artykułów instalacyjnych w punkcie XX części wstępnej zaskarżonego wyroku na kwotę 184.700,37 zł, czego konsekwencją było wyłączenie tego czynu z ciągu przestępstw ujętych w punkcie 2 zaskarżonego wyroku z uwagi na fakt, że skorygowana kwota nie stanowiła już mienia znacznej wartości w rozumieniu art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 115 § 5 k.k. Czyn ten włączono natomiast do ciągu przestępstw ujętych w punkcie 1 zaskarżonego wyroku.

Kolejne zmiany dotyczyły opisu czynów:

- z punktu III części wstępnej wyroku – gdyż z zeznań świadka pokrzywdzonego R. Z. (k. 551) wynikało, że do zapłaty finalnie pozostała firmie oskarżonego należność główna w kwocie 4.418,- złotych, zaś firma pokrzywdzonego nosiła nazwę (...);

- z punktu XVII części wstępnej wyroku – gdyż z rozliczeń przedstawionych przez firmę (...) (k. 68-75) i zeznań świadka T. W. (k. 375) wynikało, że do zapłaty pozostała kwota należności głównej w wysokości 100.000,- zł, natomiast 601,56 zł były to odsetki naliczone za nieterminowość zapłaty według wcześniejszej faktury (k. 79);
- z punktu XXIV części wstępnej wyroku – gdyż z rozliczeń przedstawionych przez pokrzywdzoną firmę (k. 599, 600) wynikało, że wartość towarów, za które nie zapłacono wynosiła 78.731,03 zł, natomiast kwota 86.526,13 zł została omyłkowo zapewne skopiiowana z zarzutu z punktu XIX części wstępnej wyroku;
- z punktu XXXII części wstępnej wyroku – gdyż z zeznań świadka pokrzywdzonego P. P. (k. 657) wynikało, że do czynu doszło w okresie od września do listopada 2011 a nie w listopadzie 2012 roku;
- z punktu XXXIV części wstępnej wyroku – gdyż z rozliczenia przedstawionego przez firmę (...) (k. 1609) i zeznań świadka T. G. (k. 1617) wynikało, że do zapłaty pozostała kwota należności głównej w wysokości 116.850,- zł, natomiast kwota 120.000 zł była określana jedynie w przybliżeniu.

Dokonana zmiana dotycząca czynu z punktu XX części wstępnej wyroku wywołała konieczność korekty punktu 2 zaskarżonego wyroku, który obejmuje już tylko jedno przestępstwo, opisane w punkcie XI części wstępnej zaskarżonego wyroku, wyczerpujące znamiona występku z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. Sąd odwoławczy wymierzył za nie karę 1 roku pozbawienia wolności, stosownie ją obniżając w zestawieniu z poprzednio ujętą w punkcie 2 wyroku sądu I instancji uznając, że kara w dolnej granicy ustawowego zagrożenia odpowiednio uwzględnia stopień społecznej szkodliwości tego czynu oskarżonego, w tym wartość przedmiotu przestępstwa i adekwatna jest do stopnia winy oskarżonego. Przy wymiarze określonej na nowo kary łącznej, orzeczonej w wymiarze 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności, zastosowano zasadę asperacji, zbliżoną do absorpcji z uwagi na podobieństwo rodzajowe przestępstwa i ciągu przestępstw, za które wymierzone kary podlegały łączeniu, ich zbieżność czasową i podobieństwo motywacyjne sprawcy, ale też różnicę w wartościach przedmiotów przestępstwa i różnorodność podmiotów pokrzywdzonych.

Wymierzając nową karę jednostkową za czyn z punktu 2 wyroku sądu I instancji oraz nową karę łączną sąd odwoławczy jedynie w nieznacznej części uwzględnił ostatni z zarzutów zawartych w apelacji obrońcy uznając, że wymierzone kary jednostkowe i kara łączna nie cechują się nadmierną, a zwłaszcza rażącą surowością w zestawieniu z okolicznościami obciążającymi przy wymiarze kar, wyszczególnionymi w wyroku sądu I instancji. Zaznaczyć przy tym należy, że chociaż w dacie rozpatrywanych czynów W. N. miał status osoby niekaranej za przestępstwo, to w późniejszym okresie został skazany za występki przytoczone już w niniejszym uzasadnieniu, a także za przestępstwo przeciwko prawom zatrudnianych przez siebie pracowników. Należy też sprecyzować informacje eksponowane przez obrońcę w apelacji, gdyż oskarżony nigdy nie został wyróżniony nagrodą „Orły polskiego budownictwa”, a jedynie był do niej nominowany. Biorąc natomiast pod uwagę opisane już zachowania oskarżonego po popełnieniu przestępstw będących przedmiotem niniejszego postępowania, nie można zasadnie przyjmować, że wymierzenie wobec W. N. kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania realizowałoby cele kary w tym przypadku. Względy zdrowotne dotyczące osoby skazanego mogą być natomiast uwzględniane na etapie wykonania kary.

Z tych wszystkich powodów, poza dokonanymi, przedstawionymi wyżej zmianami, zaskarżony wyrok utrzymano w mocy, zwalniając oskarżonego od uiszczenia kosztów sądowego postępowania odwoławczego w oparciu o przepis art. 624 § 1 k.p.k.

SSO del. Arkadiusz Cichocki SSA Robert Kirejew SSA Piotr Pośpiech